

Bogyiszlóról röviden

Kis település, nagy múlttal. A falu hihetetlen gazdag értékeket őriz, hiszen itt még élnek a régi hagyományok, az idősök közül sokan a mai napig viseletben járnak, nem vetkőztek ki. Aki ellátogat erre a nyugalom szigetére, először a táj szépségén csodálkozik el, a patkó alakú Holt- Dunán, a Kasztói-Őstölgyesen, melyen még mindig legeltetnek, az Orchideás-erdőn, mely április-májusi virágzásakor, pompás látványt nyújt. Ha úgy döntünk, hogy beleássuk magunkat egy kicsit a falu életébe, még több értéket találunk.

De menjünk vissza egy kicsit az időben!

A Duna szabályozásával minden égtáj felől víz vette körül, ez a bezártság sok nehézséget okozott a gazdálkodásban, hiszen gyakoriak voltak az áradások. Bogyiszló Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegyéhez tartozott, hiába volt közelebb Tolna (6 km). Nem volt út kiépítve a települések közt, valamint a két holtágat is át kellett hidalni. A települést 1931-ben csatolták közigazgatásilag Tolnához.

Bogyiszlón tizenegy nagy árvíz volt, de a tűzvészek sem kímélték a falut. Ennek ellenére a leleményes bogyiszlói emberek rengeteg kincset mentettek meg az utókor számára.

A Bogyiszlói Tájház

A kezdeteknél még nem voltam jelen, ezért Streer Tamásné Marika nénival, a Bogyiszlói Hagyományőrző Egyesület vezetőjével és Tóth István polgármester úrral beszélgettem az előzményekről. A településen már a 2000-es évek elején felmerült egy faluház gondolata, de nem találtak megfelelő ingatlant. Az önkormányzat már korábban átvette Horváth Emil Tibor református lelkész gyűjtemény kezdeményét. Amíg nem találtak neki helyet, a tárgyakat különböző helyeken tárolták, voltak a művelődési házban is, mígnem otthonra leltek a mai tájházban.

Az önkormányzat 2005 októberében vásárolta meg a Kossuth Lajos utca 29. szám alatti ingatlant, mely minden szempontból megfelelt, nem dőlt össze az árvizek idején, régi építésű volt (kb.1910-es évek), és alkalmasnak kínálkozott arra, hogy berendezzék tájháznak. A céljuk az volt, hogy a korabeli viseleteket és a bogyiszlói emberek foglalkozásához tartozó tárgyi eszközöket egybegyűjtsék és kiállításon bemutassák - tudtam meg a polgármester úrtól.

Streer Tamásné Marika néni és csapata vállalkoztak a szép feladatra, a tájház kialakítására.

Mikor a településen élők értesültek arról, hogy itt egy tájház berendezése folyik, sorban tették meg a felajánlásukat, többnyire hagyatékokból. A bogyiszlóiak szívesen ajánlották fel kincseiket, senkinek nem kellett kétszer mondani, sőt mondani sem kellett, mert robbanásszerűen érkeztek a régi használati tárgyak, ruhák, eszközök.

Mindent szigorúan leltárba vettek, ahogy szedték le a tárgyakat a padlásról, ólpadlásról, azonnal feljegyezték, hogy mi az, milyen állapotban van, kitől kapták. Mindenki aláíratották a leltárpapírokat. Mivel a tárgyak nagy részét házhéjról pakolták le, ezért mindent erősen meg kellett tisztítaniuk. Volt, amit esőn „köllött” áztatni, annyira szennyezett volt.

Amikor nyitva volt a kapu és látták a bogyziszlóiak, hogy milyen munka folyik az udvarban, a házban, még többen jöttek és hozták a felajánlásokat. Egy idős néni, aki két bottal járt, ragaszkodott hozzá, hogy ő hozhassa el azokat a tárgyakat, szőtéseket, melyeket a tájházba szánt. Nem engedte, hogy Marika néniék menjenek el érte.

Így kezdődött, meséli Marika néni csillogó szemekkel.

A házban egy frissítő meszelés és a konyha mennyezetének javítása után, 3 szobát rendeztek be enteriőrként: tisztaszoba, konyha és a hálószoba.

A felajánlók közül sokan voltak, akik segítettek a szövőszoba és tisztaszoba berendezésénél is. Ők azok, akik a mai napig helytállnak a tájházban és büszkén kalauzolják az odaérkező vendégeket.

Az első darabokat 2006. október 22-én hozták be a tájházba egy hagyatékból, melyet egy unoka ajánlott fel.

A szorgalmas falusi emberek segítsége, felajánlása nélkül nem lett volna Bogyziszlón tájház! Itt Marika néni elárulta...”Nagy összefogás volt”- mondja.

A falu embereinek jószándékának és ajándékozásának köszönhető, hogy itt Bogyziszlón „kaputól-kapuiig” értékekkel teli a tájház.

Napjaink és a jövő

Az elmúlt 10 évben a tájház rendszeresen bekapcsolódott a település rendezvényeibe. 2016-tól otthont ad a nyári táboroknak is. Különböző vetélkedőket, játékos, rejtvényes foglalkozásokat tartunk a gyerkőcöknek. Hagyományőrző jelleggel felelevenítettünk néhány régi szokást, mint a cséplés, vályogvetés. Tervezzük többek közt a szövés, a hímzés és más népi, ma már feledésbe merülő kézműves hagyományok újjáélesztését is.

2016 márciusától fokozatosan veszem át Streerné Marika nénitől a tájház gondozását. Belevetettem magam a munkába, szeretünk volna pályázni, de kiderült, hogy még nincs működési engedélyünk. A feladat adott volt. Utána jártunk, hogy mi is kell ahhoz, hogy a Bogyziszlói Tájház megkaphassa?

Felvettük a kapcsolatot a szekszárdi Wosinsky Mór Megyei Múzeum munkatársával, dr. Balázs Kovács Sándorral, aki végig segítette a munkánkat. Mint mondta: az első és legfontosabb feladatunk a szakleltár elkészítése muzeológus szakemberrel. Magas költsége miatt félttem, hogy nem lesz belőle semmi, de szerencsére a község testülete rábólintott, így megkezdődhetett a munka.

Balázs Kovács Sándor és Thuróczy Péter 2016 májusában kezdték felleltározni az összegyűjtött anyagot, melyet júniusban be is fejeztek.

Ezután, vagy inkább közben, beszerelték a tájház riasztóberendezését is. Így tulajdonképpen elhárultak az akadályok, de a kérelem benyújtása csúszott néhány hónapot, végül 2016. december 22-én sikerült postára adni a papírokat. A válasz nagyon hamar megérkezett, hiszen január első heteiben megkaptuk a működési engedélyt, így a Bogyziszlói Tájház közérdekű muzeális kiállítóhelyé vált.

2017-ben folytatódhat a már elkezdett munka.

Kaposi Ildikó